

G. Senem Gençtürk Hızal'ın takdimi

Merhaba! Büyük özveri ve titizlikle yürüttüğümüz bir sürecin sonunda, Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin hakemli akademik yayını *im*'in ilk sayısını değerli okurlarımıza sunmaktan mutluluk duyuyoruz. İletişim ve medya çalışmaları alanyazınının bir asırlık mirasına ve disiplinlerarası ufkuна katkı sağlayacak çalışmaların yaygınlaştırılması çabasının bir göstergesi olarak *im*, iletişimin kültürel bağlamını *gösterme*, medyanın yapısal konumunu *işaretleme* ve toplumsal dönüşümlere *anlam yükleme* pratiğinin somutlaşacağı, kapsayıcı bir akademik çevre oluşturma amacıyla çıkıyor. Yolunun açık olmasını diliyoruz.

im'in ilk sayısında beş araştırma makalesi, bir inceleme makalesi, bir de değini yazısı yer alıyor. Haber okuryazarlığı, markalaşma, dijital kültür, sinematik temsil, mekân ve tasarım alt alanlarında hazırlanmış makalelerin ilki, “Haber okuryazarlığı davranışları ve pratik: Nitel bir araştırma” başlığını taşıyor. İlker Erdoğan'ın hazırladığı çalışma, haber okuryazarlığı becerilerinin teorik bilgi ötesine geçip, pratikte nasıl uygulanabileceğini gösteren bir saha araştırmasının bulgularını sunuyor. Derinlemesine görüşmeler aracılığıyla gerçekleştirilen çalışmada, haber tüketicilerinin okuryazarlık davranışları eğitim öncesi ve sonrası karşılaştırmalı olarak değerlendiriliyor.

Sema Gümüş ve Gamze Coşkun Bakır'ın “Markalaşma bağlamında sıra dışı markaların işlevi: Tat, koku ve ses markalarının korunması” başlıklı çalışmaları, geleneksel olmayan sıra dışı markaların tanımlanması ve korunmasına dair mevzuat üzerine yapılan ikincil bir niteliksel çözümlemeye dayanıyor. Özellikle giderek daha fazla tercih edilen duyuşal markaların markalaşma stratejilerinde, hukuki düzenlemelerin ve koruma mekanizmalarının güncellenmesi gerektiğine vurgu yapıyor.

Dijital çağın dijital tabanlı toplumsal denetim mekanizmalarından biri olarak “iptal kültürü”nü inceleyen Beril Özer'in “İptal kültürü: Dijital çağda toplumsal denetimin yeni boyutu” başlıklı makalesi, sosyal medyada şekillenen iptal olgusunun tarihsel kökenlerine ve günümüzdeki etkilerine ışık tutuyor. Teknolojik determinizm ve kamusal alan tartışmaları bağlamında, #MeToo ve Black Lives Matter gibi hareketlerin yanı sıra Türkiye'deki örnekleri de karşılaştırmalı olarak analiz ederek sosyal medyanın normlar ve değerler üzerindeki dönüştürücü yapısını değerlendiriyor.

Sayının dördüncü araştırma makalesinde Wafa Righi ve Mehmet Toplu, “Cezayir iç savaşında feminist direnişin sinemada temsili: Papicha (2019) üzerine göstergebilimsel bir inceleme” başlıklı çalışmalarıyla Mounia Meddour'un Papicha filmi üzerinden 1990'lar Cezayir'inde kadınların yaşadığı toplumsal ve siyasi krizler karşısında özgürlük arayışlarını ele alıyor. Çalışmada filmdeki semboller, kıyafetler, mekânlar ve sahne düzenleri üzerinden kadınların direniş ve özgürleşme mücadelesi tartışılıyor.

Nehir Durna'nın hazırladığı “Hafıza inşası ve neokolonyal anlatının mekânı olarak müzeler: Petit Palais örneği” başlıklı makalesi, müzelerin sadece sanat eserlerini sergilemekle kalmayıp, hafıza inşası ve neokolonyal anlatılar açısından nasıl bir mekânsal yapılanma içerdiğini detaylandırıyor. Petit Palais Müzesi'nin tarihsel ve kültürel bağlamının analiz edildiği çalışmada yazar, müzenin Fransız ulusal kimliği tanımlamasının yanı sıra neokolonyal pratikleri de ortaya koyan anlatısallığına odaklanıyor.

Seldağ Güneş Peschke ve İrem Merhan'ın "Dark patterns in manipulative user interface design" başlıklı makalesi, "karanlık tasarım" kavramı üzerinden dijital ortamlarda kullanıcıların manipülasyonuna dair iletişim hukuku temelli bir inceleme sunuyor. Kişisel verilere tehdit oluşturan ve karar alma süreçlerini olumsuz etkileyen tasarım uygulamalarının hukuki ve etik boyutlarına dikkat çekiyor. Sevil Bal'ın kaleme aldığı değini yazısında ise 8 Kasım 2024 tarihinde Başkent Üniversitesi Bağlıca Kampüsü'nde gerçekleştirdiğimiz Prof. Dr. Alâeddin Asna 8. İletişim ve Halkla İlişkiler Sempozyumu değerlendiriliyor.

Gelecek sayılarda yeniden buluşabilmeyi dilerken, *im*'in kuruluşundaki desteklerinden ötürü Başkent Üniversitesi Kurucusu Prof. Dr. Mehmet Haberal Hocamıza ve Rektörümüz Prof. Dr. Hakan Özkardeş ile bütün yönetim ekibine teşekkürlerimi sunuyorum. Sayının hazırlanmasındaki katkılardan ötürü Editör ve Danışma Kurullarımıza, gelen çalışmaların akademik değerlendirmelerinde titizlikle görev alan hakemlerimize, genel süreçleri birlikte yürüttüğümüz yardımcı editörlerimize, makalelerin biçim ve içerik olarak ilk ve son kontrollerini yapan okuyucularımıza ve mizanpaj tasarımını üstlenen Başkent Üniversitesi Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü'ne bir kez de buradan teşekkür ediyorum.

Preface from G. Senem Gençtürk Hızal

Hello! After a dedicated and meticulous process, we are pleased to present the first issue of *im*, the peer-reviewed academic publication of Başkent University Faculty of Communication, to our esteemed readers. As a reflection of our effort to disseminate studies that contribute to the century-long legacy and interdisciplinary horizon of communication and media studies, *im* aims to promote understanding through *showing* the cultural context of communication, *marking* the structural position of the media, and *attributing meaning* to social transformations—thus fostering an inclusive academic environment.

In the first issue of *im*, there are five research articles, one review article, and an opinion piece. The first of the articles prepared in the subfields of news literacy, branding, digital culture, cinematic representation, space, and design is titled “News literacy behaviours and practice: A qualitative research”. Prepared by İlker Erdoğan, this study presents findings from a field research that demonstrates how news literacy skills can go beyond theoretical knowledge and be practically applied. Through in-depth interviews, the study compares news consumers’ literacy behaviors before and after training.

The study by Sema Gümüş and Gamze Coşkun Bakır, titled “The function of extraordinary brands in the context of branding: Legal protection of taste, smell, and sound marks”, is based on a secondary qualitative analysis of legislation related to the identification and protection of non-traditional, unconventional brands. It emphasizes that sensory brands, which are increasingly preferred, require updates in legal regulations and protection mechanisms within branding strategies.

Beril Özer’s article, “Cancel culture: A new dimension of social control in the digital age”, examines the origins and impacts of the cancel phenomenon shaped on social media, shedding light on its historical roots and current effects. Within the context of technological determinism and public sphere discussions, it considers the transformative role of social media on norms and values by analyzing movements such as #MeToo and Black Lives Matter, along with examples from Turkey.

With their study titled “Representation of feminist resistance in the Algerian civil war: A semiotic analysis of *Papicha* (2019)”, Wafa Righi and Mehmet Toplu examine the search for freedom of women in the face of social and political crises in Algeria in the 1990s through Mounia Meddour’s film *Papicha*. The study discusses women’s resistance and liberation struggles through symbols, costumes, spaces, and scene arrangements in the film.

Nehir Durna’s article, “Memory construction and museums as places of neocolonial narratives: The example of the Petit Palais”, details how museums serve not only as spaces for exhibiting art but also as structures for memory-building and postcolonial storytelling. The study analyzes the historical and cultural context of the Petit Palais Museum, focusing on how the museum’s narrative shapes French national identity and reflects postcolonial practices.

Seldağ Güneş Peschke and İrem Merhan’s article, “The role of dark patterns in manipulating users in digital environments”, offers a communication law-based analysis of “dark design” concepts, addressing manipulation in digital environments. It highlights the legal and ethical dimensions of

design practices that threaten personal data and negatively impact decision-making processes. In her opinion piece, Sevil Bal comments on the Prof. Dr. Alâeddin Asna 8th Communication and Public Relations Symposium, held on November 8, 2024, under the auspices of Başkent University Faculty of Communication and led by the Department of Public Relations and Publicity.

While hoping to reunite in future issues, I would like to thank Başkent University Founder Prof. Dr. Mehmet Haberal, our Rector Prof. Dr. Hakan Özkardeş, and the entire management team for their support in the establishment of *im*. I also thank the members of our Editorial and Advisory Boards for their contributions to the preparation of this issue, the reviewers who diligently carried out the academic evaluations of the submitted works, the vice editors with whom we conducted the overall processes, the revisers who carried out the initial and final checks of the articles in terms of formatting and content, and the Başkent University Institutional Communication Coordination Office responsible for the layout design.